

ของเล่นพื้นบ้าน : ประวัติ คุณค่า และการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ในล้านนา*

Folk Toys: History, Value and Creativity

ฉัตรชัย อูประแสน

Chatchai Uprasan

เรือนจำกลางเชียงใหม่

Chiang Mai Central Prison, Thailand.

Corresponding Author's Email: Chatchai062@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประวัติ คุณค่า การผลิตของเล่นพื้นบ้านและการสร้างมูลค่าเพิ่มในวัฒนธรรมล้านนา 2) พัฒนาของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา 3) ส่งเสริมกลไกการตลาดของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เป็นแบบสัมภาษณ์ กลุ่มชุมชน ภาครัฐ และนักปราชญ์ชุมชน แนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม เป็นแนวคำถามในการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ ที่สามารถให้คำแนะนำสิ่งที่สร้าง ประดิษฐ์ ของเล่นครอบคลุมตั้งแต่ประวัติ อันตรงคุณค่าทางวัฒนธรรม และสามารถสร้างการเรียนรู้วัฒนธรรม มีการพัฒนาให้เกิดการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเนื้อหา

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า 1. ของเล่นพื้นบ้านล้านนาเป็นกิจกรรมนันทนาการที่สะท้อนวัฒนธรรมและความเชื่อของชุมชน มีคุณค่าในการพัฒนาทักษะทางกายและจิตใจ อีกทั้งช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และจินตนาการ โดยเฉพาะของเล่นที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติภายในชุมชน 2. การพัฒนาของเล่นพื้นบ้านใน 3 จังหวัด ได้แก่ ของเล่นคนเลื่อยไม้ จังหวัดเชียงราย, ของเล่นของโหว้ จังหวัดเชียงใหม่, และของเล่นม้าไม้ไผ่ จังหวัดลำพูน เป็นแนวทางในการสร้างนวัตกรรม เพิ่มคุณค่าทางเศรษฐกิจ และขยายโอกาสสู่ตลาดผ่านการออกแบบที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภค โดยใช้วัสดุท้องถิ่นและสร้างแบรนด์ของเล่นชุมชน 3. การส่งเสริมการตลาดของเล่นพื้นบ้านต้องพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพิ่มมาตรฐานคุณภาพ และใช้ช่องทางออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและสร้างรายได้ให้กับชุมชน ของเล่นพื้นบ้านล้านนาจึงไม่เพียงเป็นมรดกวัฒนธรรม แต่ยังเป็นโอกาสทางเศรษฐกิจที่สามารถขยายตัวในระดับสากลได้

คำสำคัญ: ของเล่นพื้นบ้าน; ประวัติ; คุณค่า; การพัฒนาเชิงสร้างสรรค์

Abstract

This research aims to: 1. Study the history, value, production, and value-added creation of traditional Lanna toys. 2. Develop creative traditional Lanna toys. 3. Promote market mechanisms for creative traditional Lanna toys. The study employs action research and qualitative research methods, collecting data from relevant documents, in-depth interviews,

*Received August 28, 2024; Revised February 20, 2025; Accepted February 25, 2025

focus group discussions, and semi-structured interviews with community groups, government sectors, and local scholars. The focus group discussions involve experts who provide insights into the cultural and historical significance of traditional toys, their craftsmanship, and innovative development. The collected data is analyzed through content analysis.

The research findings indicate that: 1. Traditional Lanna toys serve as recreational activities that reflect community culture and beliefs. They hold value in developing physical and cognitive skills while fostering creativity and imagination, particularly through toys made from locally sourced natural materials. 2. The development of traditional toys in three provinces that; “Kon Lueay Mai” in Chiang Rai, “Who” in Chiang Mai, and “Ma Mai Phai” in Lamphun—presents opportunities for innovation, economic enhancement, and market expansion. These toys are designed to meet consumer demands while preserving local identity and branding. 3. Strengthening the market mechanisms for traditional Lanna toys requires advancements in production technology, improved product standards, and digital marketing strategies to attract tourists and generate community income. Ultimately, traditional Lanna toys are not only a cultural heritage but also an economic opportunity with the potential for international expansion.

Keywords: Folk Toys; History; Value; Creativity

บทนำ

โลกในปัจจุบันของเล่นที่มีกระบวนการในการละเล่นต่าง ๆ มากมายและมีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นวัฒนธรรมที่แตกต่าง หรืออาจเป็นเพราะภูมิประเทศ ทั้งมีฤดูกาล วัฒนธรรม ประเพณี หรือสภาพแวดล้อมที่ต่างกันเป็นเหตุผลที่ต้องมีของเล่น เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ของสังคมในทีนั้น ๆ แต่อย่างไรก็ตามต้องมีของเล่นพื้นบ้านและชุมชนในแต่ละพื้นที่ มีความต้องการผสมผสานในของเล่นเพื่อเชื่อมโยงของคนในพื้นที่ ทั้งวัยเด็ก วัยกลางคน หรือวัยผู้ใหญ่ มีของเล่นชุมชนในการส่งเสริมกิจกรรมภายในชุมชนมากมาย มีการสร้างภูมิคุ้มกัน จากสถาบันครอบครัว ความรักใคร่ ประองตอง เกิดการเข้าใจซึ่งกันและกัน ภายในสังคมครอบครัว ญาติ และผู้ที่อยู่ร่วมกันในชุมชน นั้นเองจึงต้องมีการจัดกิจกรรมขึ้นไม่ว่าจะเป็นประเทศไหน ก็ต้องมีกิจกรรมรวมไปถึงมีของเล่นประจำภาค ประจำประเทศ เพื่อให้ชาวโลกได้รับรู้ประวัติ คุณค่า ถึงของเล่นภายในประเทศของตนเอง และก่อให้เกิดเป็นอัตลักษณ์ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาร่วมงานกิจกรรมต่าง ๆ หรือเปิดเป็นฤดูกาลท่องเที่ยว สามารถเป็นการส่งเสริมในเกิดของเล่นในประเทศต่าง ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาร่วมในเทศกาลที่มีของเล่นที่ทำจากวัสดุภายในประเทศนั้น รวมไปถึงนักท่องเที่ยวที่ได้เห็นกิจกรรม ประเพณีที่เกิดขึ้นก็ยังได้สิ่งประดิษฐ์ที่เป็นของเล่นในกิจกรรมในเทศกาลที่จัดขึ้นของประเทศนั้น ๆ และเป็นของฝากให้กับนักท่องเที่ยวเป็นของที่ระลึกสามารถนำมาใช้เล่นได้อีกด้วย ส่วนมากของเล่นมักจะมีคุณค่ากับเด็กและสัตว์เลี้ยงของเล่นบางชนิดก็จะช่วยให้เด็กปรับทัศนคติเพื่อพัฒนาชีวิตตั้งแต่วัยเด็กพัฒนาการมาจนถึงวัยผู้ใหญ่ และของเล่นส่วนใหญ่ทำจากวัสดุที่แตกต่างกันให้เหมาะสมกับวัยอายุในแต่ละระดับของผู้เล่น ของเล่นว่ามีผลต่อการกระตุ้นการเรียนรู้ การคิด และการสื่อความหมายได้เป็นอย่างดี ของเล่นที่ดีมีคุณค่าต่อกระบวนการสร้างระบบความคิด ความรู้ ความเข้าใจ และกระบวนการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ความสำคัญของของเล่นต่อพัฒนาการ คือ 1) นำไปสู่การค้นพบเหตุผลและความคิด 2) เป็นการเชื่อมโยงระหว่างรูปธรรมและนามธรรม

3) เป็นการนำพาเด็กไปสู่ความสมดุลทางอารมณ์ 4) ช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินระบายอารมณ์ลดความตึงเครียด 5) ทำให้เด็กได้เรียนรู้ที่จะช่วยตนเอง 6) นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ 7) นำไปสู่การค้นคว้า สำรวจ ทดลอง โดยใช้ประสาทสัมผัส 8) พัฒนาทักษะทางด้านสังคมและการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง 9) พัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน และ 10) กระตุ้นความรู้และใคร่เรียน การให้ของเล่นเพื่อแสวงหาความรู้และทักษะกระบวนการจากของเล่นนับว่าเป็นการส่งเสริมที่สำคัญยิ่งต่อพัฒนาการด้านสติปัญญา สิ่งของหลายอย่างก็ต้องออกแบบให้ในวัยเดียวกันนำมาเล่นเป็นของเล่นตามลักษณะที่ต้องการ ของเล่นในประเทศเรานั้นที่เห็นการผลิตจะต้องมาจากวัสดุที่อยู่ในธรรมชาติ หรือคุ้นเคยในท้องถิ่นชุมชน สังคม นั้น ๆ หรือเพื่อจุดประสงค์อื่นก็สามารถเป็นของเล่นได้เกิดคุณค่า อาจเป็นของเล่นที่มีการหยิบมาใช้ในบ้านแล้ว ขว้างขึ้นไปบนอากาศแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่สามารถลอยได้ หรือของเล่นบางชิ้นที่ผลิตออกมาสามารถเป็นเพียงของเล่นที่สามารถนำไปเพื่อสะสม และตั้งไว้แสดงหรือโชว์ เท่านั้น ของเล่นทั่วไปเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการพัฒนาศักยภาพ และการเจริญเติบโต การเรียนรู้โลกรอบตัวเรา อาจเป็นสิ่งของที่สามารถค้นหาตัวตนของผู้เล่นทุกวัย ทำให้ร่างกายแข็งแรง มีการพัฒนาการเรียนรู้เหตุและผลสร้างความสัมพันธ์ และฝึกฝนทักษะที่จำเป็น อีกทั้งปัจจุบันมีการสร้างความสัมพันธ์ในสังคม สอนจดจำพัฒนาการและนำบทเรียนของการละเล่นมาใช้ในการ ค้นหาตัวตนของตน ฝึกฝนจิตใจและร่างกาย ฝึกฝนทักษะ และตกแต่งที่อยู่อาศัยเพื่อเสริมพัฒนาการ ที่เห็นได้ชัดก็จะเป็นของเล่นประเทศญี่ปุ่นเป็นของเล่นจากการเล่าเรื่อง และวัฒนธรรมของเมืองในประเทศ จึงมีของเล่นที่เป็นตำนานที่เห็นชัดและโด่งดัง จำนวน 7 ชนิด และอุปกรณ์สำหรับประดิษฐ์ของเล่นที่มีหลากหลายรูปแบบ หนึ่งในรูปแบบอันหลากหลายเหล่านั้นอย่าง ของเล่นที่ทำจากการตุ๋น เป็นของเล่นได้รับความนิยมอย่างมากในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็ก แต่รู้หรือไม่ว่า การสร้างจินตนาการให้มีตัวตนในโลกแห่งความจริงเหล่านั้นก็นับว่าเป็นหนึ่งในแผนการตลาดเช่นกันเรื่องของ การตุ๋นบางเรื่องถูกออกแบบให้สามารถสร้างของเล่นออกมาให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อเพิ่มยอดขาย การตลาด และยอดนิยมที่รู้จักกันทั่วไป

ของเล่นเป็นองค์ประกอบสำคัญของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของมนุษย์มาอย่างยาวนาน ซึ่งแต่ละประเทศและภูมิภาคมีรูปแบบของเล่นที่แตกต่างกันไปตามปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น ของเล่นพื้นบ้านสะท้อนถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นและช่วยสร้างความสัมพันธ์ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นของเล่นสำหรับเด็กหรือของเล่นที่ใช้ในพิธีกรรมและประเพณีต่าง ๆ นอกจากนี้ ของเล่นยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะทางกาย จิตใจ และสังคมของเด็กและเยาวชน ในประเทศไทยเป็นพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันจึงมีการแบ่งภูมิภาค ตามภูมิประเทศ มีทั้ง ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคอีสาน และภาคเหนือ อีกทั้ง “ของเล่น” แบ่งเป็นหลายประเภทเช่น ของเล่นฝึกพัฒนาการ ของเล่นฝึกสมอง ของเล่นเสริมสร้างประสบการณ์ เช่นหมากรุก, เกมสื่อกีฬาเกี่ยวกับตัวเลข เกมสื่ไม้ จิ๊กซอว์ไม้ บล็อกไม้ หรือตัวต่อไม้ ฯลฯ และ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดความบันเทิง และผ่อนคลายความเครียดของคนทุก ๆ วัย และทุก ๆ สมัยหลาย ๆ คนชอบเล่นเครื่องเล่นแนวเพื่อความบันเทิง และให้ความเพลิดเพลิน เช่นชิงช้า, ลูกข่าง, ล้อหมุน ฯลฯ อีกหลาย ๆ คนชอบเล่นอุปกรณ์ของเล่นเสริมทักษะ ได้กล่าวในงานวิจัยของ Rudolph, and Cohen (1984) กล่าวไว้ว่า การเล่นเป็นกระบวนการของการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และยังนำไปสู่การค้นพบเหตุผลและความคิด การเล่นเป็นการเชื่อมโยง และนำไปสู่สภาวะสมดุลทางอารมณ์ความเฉลียวฉลาด ความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาการทางด้านสังคม ของเล่นพื้นบ้าน คือ สิ่งของวัสดุที่นำมาเล่นโดยทำมาจากวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น เป็นผลผลิตจากธรรมชาติ หรืออาจเหลือใช้จากธรรมชาติก็ได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งยังสอดคล้องกับทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม เช่นการที่ของเล่นสมัยใหม่ ได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วและแพร่หลายในกลุ่มเด็กไม่ว่าจะเป็นเกมคอมพิวเตอร์ จักรยานและของเล่นที่ทำจาก

พลาสติกต่างๆ และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของสังคมอื่นๆ แต่ไม่ว่าจะเป็นของเล่นหรืออุปกรณ์เพื่อความบันเทิงใดๆ ก็ตาม ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์เชิงสันติภาพ การช่วยฝึก และให้ความบันเทิง อีกทั้งยังเหมาะเป็น การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้อีกด้วย ของเล่นพื้นบ้านไทย เป็นสิ่งที่อยู่ในประวัติศาสตร์ของ มนุษย์มาอย่างยาวนาน โดยจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ที่สุดที่สามารถยืนยันได้คือการพบลูกข่าง ซึ่งเป็นของเล่นเด็กบาบิโลนตั้งแต่เมื่อประมาณมากกว่า 5,000 ปีก่อน ในไทยเองก็มีการค้นพบภาพของเล่นเด็ก บนจิตรกรรมฝาผนังวัดโพธิ์และจากจิตรกรรมฝาผนังวัดสุวรรณารามในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมมาธิวร- เสริมมหาเจษฎาบดินทร์ฯ พระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) ด้วยเช่นกัน และของเล่นเหล่านั้นก็มีการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงมาอยู่เสมอ ในปัจจุบันที่มีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ของเล่นเด็กที่มีการผลิตขึ้นมาจึงแตกต่างไป จากในอดีตค่อนข้างมาก นั่นทำให้ของเล่นพื้นบ้านหลายอย่างค่อยๆ หายไป จนในปัจจุบัน “ของเล่นพื้นบ้าน” นั้นแทบจะไม่มีคนเล่นอีกแล้วหรือหากจะเจอก็มักพบในพื้นที่ชนบทที่อยู่ห่างไกลมากกว่าในตัวเมือง ดังนั้น “ของเล่นพื้นบ้าน” ของไทย ว่าในอดีตที่เทคโนโลยีไม่ได้ก้าวหน้าอย่างในปัจจุบันเด็กไทยเล่นอะไร เพื่อความสนุกสนานกันบ้าง ตัวอย่างเช่น ในวัฒนธรรมล้านนา มีของเล่นพื้นบ้านที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ม้าก้านกล้วย ว้าว และลูกข่าง ซึ่งนอกจากจะใช้เป็นกิจกรรมนันทนาการแล้ว ยังเป็นส่วนหนึ่งของการสืบทอดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น

แม้ของเล่นพื้นบ้านจะมีคุณค่าทางวัฒนธรรมและเป็นส่วนหนึ่งของมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ปัจจุบัน กลับกำลังเผชิญกับการลดลงของความนิยมในกลุ่มเด็กและเยาวชน ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต ทำให้เด็กหันไปสนใจของเล่นอิเล็กทรอนิกส์และเกมออนไลน์มากขึ้น ส่งผลให้ของเล่นพื้นบ้านถูกมองข้ามและมีแนวโน้มที่จะสูญหาย นอกจากนี้ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการตลาดยังทำให้ของเล่นพื้นบ้านไม่สามารถแข่งขันกับของเล่นอุตสาหกรรมที่ผลิตในเชิงพาณิชย์ได้ อีกทั้งการขาดการส่งเสริมจากภาครัฐและชุมชนเองยังเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ของเล่นพื้นบ้านขาดการพัฒนาและขยายตลาดไปสู่กลุ่มผู้บริโภคที่กว้างขึ้น

เพื่อฟื้นฟูของเล่นพื้นบ้าน ควรมีการส่งเสริมและบูรณาการองค์ความรู้ระหว่างนักวิชาการ ชุมชน และภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้ของเล่นพื้นบ้านสามารถปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัย การพัฒนาแนวทางการออกแบบใหม่ที่ยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ดั้งเดิม แต่เพิ่มมูลค่าโดยใช้เทคนิคการผลิตที่ทันสมัย จะช่วยให้ของเล่นพื้นบ้านดึงดูดความสนใจของคนรุ่นใหม่มากขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการสนับสนุนการตลาดและช่องทางการขาย โดยอาศัยแพลตฟอร์มออนไลน์และการจัดนิทรรศการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้า การบูรณาการของเล่นพื้นบ้านเข้ากับกิจกรรมท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและเทศกาลพื้นเมืองก็เป็นอีกหนึ่งแนวทางที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาของเล่นพื้นบ้านล้านนา โดยเน้นไปที่ประวัติ ความสำคัญ และแนวทางพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ของเล่นพื้นบ้านสามารถคงอยู่และมีบทบาทในสังคมปัจจุบันมากขึ้น การศึกษานี้คาดหวังว่าจะสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับของเล่นพื้นบ้านล้านนาโดยการพัฒนาให้เป็นสินค้าที่สามารถแข่งขันในตลาดได้ รวมถึงการใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้และการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังมีเป้าหมายในการนำของเล่นพื้นบ้านไปใช้เป็นสื่อในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนผ่านกลไกทางการตลาดที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่นและกระตุ้นให้เกิดการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยาชุมชน

2. เพื่อพัฒนากิจกรรมและพัฒนาพื้นที่ความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยาโดยมีส่วนร่วมของชุมชน

3. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยาชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ของเล่นพื้นบ้าน : ประวัติ คุณค่า และการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ในล้านนา ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาประวัติ คุณค่า การผลิตของเล่นพื้นบ้านและการสร้างมูลค่าเพิ่มในวัฒนธรรมล้านนา 2) เพื่อพัฒนาของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา และ 3) เพื่อส่งเสริมกลไกการตลาดของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เป็นแบบสัมภาษณ์ กลุ่มชุมชน ภาครัฐ และนักปราชญ์ชุมชน แนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม เป็นแนวคำถามในการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ ที่สามารถให้คำแนะนำสิ่งที่สร้าง ประดิษฐ์ ของเล่นครอบคลุมตั้งแต่ประวัติ อันตรงคุณค่าทางวัฒนธรรม และสามารถสร้างการเรียนรู้วัฒนธรรม มีการพัฒนาให้เกิดการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ (1) กลุ่มชุมชนภายในล้านนา จำนวน 15 คน (2) ผู้จัดการพิพิธภัณฑ์และเจ้าหน้าที่ด้านของเล่น จำนวน 10 คน และ (3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในล้านนา จำนวน 10 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงปฏิบัติการ กลุ่มที่ได้วิเคราะห์ และสังเคราะห์ในของเล่นพื้นบ้านในล้านนา และจะนำมาประดิษฐ์เป็นนวัตกรรม สิ่งของเล่นใหม่มีความต้องการของตลาด เพื่อเชื่อมโยงด้านของวัฒนธรรมประเพณี สีสันของเล่น และการละเล่นพื้นบ้านจากวัฒนธรรมชาติเชิงสร้างสรรค์ (1) กลุ่มชุมชนภายในล้านนาพื้นที่ 3 จังหวัดจำนวน 15 คน (2) กลุ่มแนวคิดสร้างสรรค์ชุมชนจำนวน 10 คน และ (3) กลุ่มผู้อบรมแบบผลิตภัณฑ์และผู้ต้องขัง จำนวน 10 คน ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และนำองค์ความรู้มาสร้างเป็นของเล่นพื้นบ้าน : ประวัติ คุณค่า และการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ในล้านนา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ประวัติ คุณค่า การผลิตของเล่นพื้นบ้านและการสร้างมูลค่าเพิ่มในวัฒนธรรมล้านนา พบว่า การประดิษฐ์ของเล่น เพื่อทราบประวัติ คุณค่า การผลิตของเล่นพื้นบ้าน ตามวัตถุประสงค์ที่มีในชุมชนหมู่บ้าน แต่ที่มีอยู่ส่วนใหญ่มักจะเป็น พวกดินเหนียว ไม้ไผ่ วัสดุมีในธรรมชาติ เช่น กะลามะพร้าว เป็นต้น จัดทำเพื่อการละเล่นในชุมชนเวลาว่าง เป็นการแข่งขัน หรือเล่นกันเป็นกลุ่มคณะ หรือไม่ก็เป็นการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ซึ่งมีการนำของเล่นเหล่านี้มาเป็นองค์ประกอบและสร้างวัฒนธรรมล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์เชิงสนทนาการ ช่วยฝึก และให้ความบันเทิง อีกทั้งยังเหมาะเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้อีกด้วย สำหรับประวัติของเล่นนั้นยังไม่มีมีการระบุชัดเจนถึงของเล่นหรือเครื่องเล่นในยุคโบราณชิ้นแรกหรือสถานที่แรกที่ได้นำของเล่นมาให้ความบันเทิง ของเล่นในล้านนา ทำมาจากวัสดุธรรมชาติในพื้นที่ชุมชนแต่ละพื้นที่ ได้มีการละเล่น มีลักษณะ เป็น“ของเล่นโบราณจากรุ่นสู่รุ่น” คนล้านนา ซึ่ง เด็ก ๆ และคนแก่ทำของเล่นพื้นบ้านมาเป็นเวลานาน เป็นของเล่นที่สร้างขึ้นมาจากวัสดุอุปกรณ์จากชุมชนที่มีธรรมชาติที่สมบูรณ์ในพื้นที่นั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นกัมพู ก่าหมุน ลิงไต่ราว รวมไปถึงของเล่นประเภท กบ ปลาที่สานจากไม้ไผ่ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ทยอยออกมาจากความทรงจำของคนแก่ที่รวมกลุ่มกันในชุมชน และเป็นของเล่นที่จัดทำขึ้นจากวัสดุเหลือใช้ในชุมชน การสร้างมูลค่าเพิ่มในวัฒนธรรมล้านนา ใช้เป็นของเล่นและแฝงคุณธรรม

ความเชื่อประกอบการผลิตของเล่นแต่ละชนิด มีคุณค่าทางวัฒนธรรม ส่งเสริมการละเล่นทางกายและการพัฒนาจิตใจควบคู่กันไปหรือสามารถเป็นกิจกรรมอีกหนึ่งที่นำมาจากการสร้างแรงงาน การทำงานชุมชน ล้วนน่าที่แท้จริง และมีการสร้างขึ้นมาจากอาชีพที่มาเป็นเวลานาน ล้วนน่าในโดยเฉพาะ สิ่งประดิษฐ์ การสร้างจากวัสดุธรรมชาติต่างๆ ทั้งมี โบราณสถานที่มีอยู่จำนวนมาก และชาติพันธุ์ เผ่าพันธุ์ ที่มาอยู่อาศัย เป็นจำนวนมาก การนำสิ่งของจากธรรมชาติที่มีอยู่ ประดิษฐ์ของเล่นคนเลื่อยไม้ เกิดการสร้างขึ้นจากวัสดุไม้ในธรรมชาติ ชุมชน สร้างกิจกรรมความสามัคคีในหมู่คณะ เป็นประเพณี ค่านิยมชื่นชมในการอนุรักษ์จากการสร้างเพื่อความเชื่อโดยเฉพาะของเล่นซึ่งเป็นแรงบันดาลใจในการจัดกิจกรรม สร้างความสามัคคี ต่อยอดจากการจัดกิจกรรม ขึ้นมาต่อไป หากไม่มีการสานต่อให้ฟื้นคืนกลับมาสร้างชีวิตชีวา ความสนุกสนานการจัดกิจกรรมของเล่นก็จะหายทั้งหุ่นนาข้าวที่เก็บเกี่ยวเสร็จ และของเล่นที่สามารถสืบสานประเพณีของชุมชนพื้นบ้านในลำนนา ของเล่นแต่ละพื้นที่ในแต่ละชุมชนนั้น เป็นของเล่นที่มีคุณค่า ประเพณีของชุมชน เป็นวัฒนธรรม แต่ที่ทราบอยู่แล้วว่า สิ่งประดิษฐ์ที่ได้มานั้นแต่ละจังหวัด ส่วนใหญ่ก็มีอยู่ในพื้นที่เเยาะเช่นกัน แต่ที่ได้ศึกษาค้นคว้านั้น เป็นส่วนหนึ่งและหยิบมาเป็นประเด็นให้การหาสิ่งของประดิษฐ์มาเป็นของเล่นที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาให้เกิด สร้างสรรค์ในลำนนา และของเล่นที่สามารถนำมาเป็นต้นแบบได้ เนื่องจากเป็นของเล่นทั่วไป ซึ่งมีอยู่ในลำนนา เช่นกัน จากข้อมูลบุคคลสำคัญ ก็เป็นการแนะนำของเล่นที่มีการละเล่นพื้นบ้านเช่นกันเป็นต้นแบบ การดำเนินการนั้นเอง และคุณค่าทางความเชื่อ และวัฒนธรรม ตามฤดูกาล ตามสภาพปัจจุบันและปัญหา เกี่ยวกับของเล่นพื้นบ้านลำนนา เพื่อประยุกต์และพัฒนาของเล่นพื้นบ้านลำนนาให้เหมาะสมกับพัฒนาการแต่ละวัย การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ปัจจุบันของเล่นที่เป็นของสำเร็จรูปเป็นส่วนใหญ่จะมีการสร้างขึ้นตามความนิยม ที่เกิดขึ้นจากการสร้างที่ง่ายและเข้าใจได้ง่าย เป็นของเล่นที่สามารถสะสมได้ สร้างขึ้นได้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ การคิดค้นในการประดิษฐ์รูปแบบของเล่นในชุมชน เพื่อเป็นกระบวนการประยุกต์พัฒนาของเล่นพื้นบ้าน ลำนนาการพัฒนาของเล่น มีองค์ประกอบมีอยู่หลายปัจจัย ซึ่งชุมชนในแต่ละพื้นที่ มีของเล่นชนิดเดียวกันแต่มีความแตกต่างในการละเล่น เป็นมาจากวัฒนธรรมในพื้นที่ที่แตกต่างกัน แต่สามารถสื่อสารออกมาจากผู้ใหญ่สืบต่อกันมา และเป็นมาประดิษฐ์ขึ้นโดยสรรหาจากพื้นที่ที่อยู่อาศัย ก่อให้เกิดการมีคุณค่าและสร้างการละเล่น จากการ ตี ดึง ลาก จูง ไถ ได้ให้ยามที่ว่างจากการทำอะไรทำสวน

ดังนั้น ของเล่นพื้นบ้าน ที่มีคุณค่าสามารถมุ่งเน้นสร้างโอกาส เป็นการประกอบกิจกรรมนันทนาการ เป็นประจำจนเป็นวิถีชีวิต กิจกรรมนันทนาการมีหลายประเภท ของเล่นพื้นบ้านในชุมชน มีความเชื่อในด้าน วัฒนธรรมของพื้นที่ คุณค่าทางด้านทักษะต่างๆ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ จากการสร้างกิจกรรม ซึ่งแต่ละ กิจกรรมเป็นการนันทนาการสร้างความสุขกายและสุขใจให้กับผู้ประกอบกิจกรรมนันทนาการเป็นอย่างดี ในชุมชนแต่ละพื้นที่ และของเล่นชุมชนในพื้นที่ทั้ง 8 จังหวัดในลำนนา มุ่งหวังให้ชุมชนในพื้นที่ได้มีความรู้ ความเข้าใจในภูมิปัญญาการสร้างหรือประดิษฐ์ของเล่น ของเล่นที่ผลิตจากชุมชนจากวัสดุธรรมชาติ เพราะทำให้เกิดความเพลิดเพลิน มีความคิดสร้างสรรค์และเกิดจินตนาการ เริ่มจากการมองเห็นหรือได้ยินเสียง ผู้ใหญ่ ในอดีตจึงมักนิยมแขวนสิ่งของที่เป็นสีต่างๆ ไว้ให้เด็กดูเล่น และสามารถผลิตของเล่นได้ รู้จักการผลิตของเล่น หรือประดิษฐ์ของเล่นได้เอง ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะด้านการใช้มือและความจำ ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของ ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เมื่อจะเล่นครั้งต่อไปต้องหาวัสดุมาประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ของเล่นที่สามารถ นำมาผลิตได้ ต้องเป็นของเล่นที่สร้างมาจากวัสดุธรรมชาติ ที่มีอยู่ในชุมชนในลำนนา มีการจินตนาการจากวิถี ความเป็นอยู่ อาชีพ และประเพณีวัฒนธรรม และออกมาจากการผลิตของเล่นได้อย่างแท้จริงภายในของเล่น นั้นๆ โดยได้ของเล่นที่ผลิตได้ บ่งบอกถึงความเป็นลำนนาของแต่ละพื้นที่ ในที่นี้ได้เลือกการผลิตของเล่นใน ลำนนา และการสร้างมูลค่าในเป็นแนวทางในการพัฒนา เป็นการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ของเล่นเดิมหรือการ

สร้างผลิตภัณฑ์ของเล่นใหม่ และการขยายตลาดหรือการหากลุ่มเป้าหมายใหม่ เป็นการสร้างมูลค่าที่เน้นตัวผลิตภัณฑ์ของเล่นทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์เดิมในล้านนา นั้นเอง

วัตถุประสงค์ที่ 2 การพัฒนาของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา พบว่า การพัฒนาของเล่นพื้นบ้าน ชุมชนสามารถจัดเป็นของเล่นที่สร้างสรรค์ในของเล่น ซึ่งมีความซับซ้อนที่จะนำของเล่นเข้าได้ แต่ก็มีความเป็นไปได้ในการพัฒนาของเล่นให้ตรงตามความต้องการชุมชนล้านนาในตลาดชุมชนได้ การนำข้อมูลของเล่น มีแนวโน้มมาใช้กำหนดเป็นของเล่น เพื่อก่อให้เกิดการสร้างสรรคงานออกแบบใหม่ ๆ และพัฒนาของเล่น เข้าสู่สินค้าภายในชุมชนและสอดคล้องตามความต้องการของชุมชนเป้าหมาย คือ ตลาดชุมชน การสร้างรูปแบบของเล่นให้มีเอกลักษณ์เป็นของจังหวัดนั้น หรือของเล่น 3 ชนิด ประกอบด้วย คนเลื่อยไม้, โห้, ม้าไม้ไผ่ และทำให้เป็นที่รู้จักในตลาดชุมชน โดยแนวคิดการใช้ภูมิปัญญาล้านนา โดยใช้แรงบันดาลใจจากของเล่นล้านนาในอดีต เพื่อส่งเสริมนักออกแบบให้สามารถสร้างสรรคงานที่มีเอกลักษณ์ความเป็นล้านนาเหมือนของเล่น 3 ชนิดนี้ ขณะเดียวกัน ความเป็นสากลและเหมาะสมกับการส่งเสริมในนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในชุมชนได้ซื้อเก็บ หรือกลับมาใหม่ในชุมชน และสินค้าของเล่นที่มีกระแสนิยม สร้างมาจากของเล่นทั้ง 3 ชนิดสำหรับทุกวัย หรือ ของเล่นที่ทุก ๆ คนสามารถเล่นได้ทุกวัย ของเล่นเพื่อการศึกษาและส่งเสริมพัฒนาการเป็นของเล่นที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ของเล่นที่ขายพร้อมกับข้อมูล ประวัติ และคุณค่าได้ อีกทั้งการนำเสนอสินค้าของเล่นเข้าตลาด การพัฒนาของเล่นสู่การขายไปยังคนในชุมชนหรือนักท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใหญ่มาก จะนิยมสั่งซื้อสินค้าของเล่นจากแคตตาล็อก ในนั้นจะมีส่วนของสินค้าของเล่น เน้นที่ของเล่นคนเลื่อยไม้, โห้, ม้าไม้ไผ่ เป็นของเล่นที่สามารถฟื้นฟูสมรรถภาพ และมีประโยชน์ ซึ่งเป็นของเล่นที่น่าสนใจเพราะส่วนใหญ่ในชุมชนได้แนะนำ มีแนวโน้มผู้ที่ต้องการของเล่นในชุมชนล้านนา การพัฒนาของเล่น จึงเป็นโอกาสที่ชุมชนจะนำเสนอของเล่นทั้ง 3 ชนิดที่มีการออกแบบที่ดี และพัฒนาการผลิตในชุมชน ซึ่งจะได้รับการยอมรับในด้านคุณภาพที่ชุมชนได้พัฒนาการประดิษฐ์ขึ้นมาด้วยใจ อีกทั้งเป็นของเล่นที่มีคุณภาพและพัฒนาการออกแบบเทียบเท่ากับของเล่นต่าง ๆ ตามลักษณะที่คล้ายกันไป แต่มีราคาถูกกว่าของเล่นจากที่ตั้งภายในห้างร้าน การพัฒนาของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์นั้น ของเล่นส่งเสริมพัฒนาการทางกาย ของเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ก่อให้เกิดการพัฒนาทางการใช้ประสาทสัมผัส อันได้แก่ ตา หู จมูก ตมกลิ่น ลิ้นชิมรส และกายสัมผัส ของเล่นจะให้คุณประโยชน์ในรูปแบบที่แตกต่างกันไป ให้ประโยชน์ด้านการกลอกสายตา ทำให้ประสาทตาอ่อนไว ทั้งร่างกาย การคำนวณ การแข่งขัน พัฒนาการเรียนรู้เรื่องผิวสัมผัส การขยำ ขว้าง ปา ที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาอย่างรวดเร็ว ไม่แน่นอน ซับซ้อนและคลุมเครือ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้ตอบโจทย์ของชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมายได้นั้น ในการพัฒนาของเล่นสิ่งต้องคำนึงถึง 3 เรื่องที่สำคัญ คือ การสร้างคุณค่ากับชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมาย การพัฒนานวัตกรรมของเล่นขึ้นมา นั้น จะต้องคำนึงถึงคุณค่าที่จะเกิดประโยชน์ต่อชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมายของชุมชน การพัฒนาของเล่น ก็เป็นนวัตกรรมให้มีแนวโน้มประสบความสำเร็จ นอกจากจะต้องคำนึงประเด็นที่สำคัญ คือ สร้างคุณค่ากับชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมาย สามารถขยายผลหรือสร้างมูลค่าทางของเล่นได้สามารถเป็นไปได้ทางเทคนิค แล้วนั้น ยังต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและองค์กรภาครัฐ เริ่มจากท้องถิ่น มาช่วยกันทำเป็นแผนงาน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และดำเนินการไปอย่างเป็นทีมภายในชุมชน ของเล่นจะเป็นที่รู้จัก การสร้างรายได้ การสร้างคุณค่า และการสร้างรายได้ในชุมชนพื้นบ้านในล้านนามีความประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น และเพิ่มขึ้นในอนาคตได้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ที่ 3 การส่งเสริมกลไกการตลาดของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา พบว่า การส่งเสริมกลไกการตลาดของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้นทุนกลไกการตลาดเป็นกระบวนการ โดยใช้การบริการใหม่มีรูปแบบจัดกิจกรรมภายในชุมชนต่าง ๆ สามารถวัดต้นทุนด้วยวิธีต้นทุนฐานการจัดกิจกรรมภายในชุมชน หรือพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งมีความถูกต้องมากกว่าวิธีคำนวณต้นทุนแบบดั้งเดิม เพื่อนำมา

คำนวณค่าใช้จ่ายทางการตลาดมาเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการขายของเล่น และใช้เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจกำหนดราคาขายของเล่น กลุ่มชุมชน ทั้ง 3 จังหวัดจากของเล่นทั้ง 3 ชนิด มีลักษณะกลไกการตลาดของเล่นล้านนา เป็นจุดเด่นจากการผลิตของเล่นชุมชนเป็นแบบช่วยกันทำภายในกลุ่มชุมชน โดยทำเป็นของเล่นในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เป็นอาชีพเสริม เริ่มแรกได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนกลไกทางการตลาดพบว่า การวิเคราะห์ต้นทุนจากกลไกการตลาด มาจากการผลิตของเล่นที่สามารถนำมาเป็นจุดขาย ทั้งวิธีการ ขั้นตอน ลักษณะของเล่น ทั้ง 3 ชนิด ได้กำหนดราคาขายใช้วิธีการประมาณ ไม่มีการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน ศักยภาพการทำการระบบบัญชี ต้นทุนของกลุ่มทำได้แต่ไม่ถูกต้องตามหลักบัญชีและไม่ครบถ้วน โดยการใช้ระบบการสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ การวิเคราะห์ต้นทุนกลไกการตลาดของเล่นพบว่า ต้นทุนในการจ่ายค่าเปิดพื้นที่ของหน้าออนไลน์ จากช่องทางต่าง ๆ และการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ภายในชุมชน และการข่าวที่มีภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนแต่ละชุมชนได้รับทราบและนำไปสู่การสร้างรายได้จากการจัดกิจกรรมในลักษณะงานชุมชน และกลไกตลาดของเล่น เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่า ต้นทุนด้านการผลิตจะใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนทั้งหมด 100% เป็นคนในชุมชนที่มีการประดิษฐ์ที่ทำการผลิตเป็นการรวมกลุ่มจากชุมชนที่ว่างจากการทำงานประจำ โดยจะได้รับผลตอบแทนจากกำไรเมื่อปิดบัญชีหรือมีการสั่งซื้อของเล่น ด้านการตลาดใช้แนวทางการประชาสัมพันธ์จากกลุ่มชุมชน การออกบูท OTOP ตามงานแต่ละชุมชนของระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ด้านการเงินใช้แนวทางการผลิตของเล่นให้เพียงพอกับความต้องการของผู้ที่สนใจ หรือต้องการนำกลับไปเป็นของที่ระลึก เพื่อลดต้นทุนในการเก็บรักษาของเล่น ด้านการบริหารจัดการมีการคิดค้นหาวิธีในการนำเศษซากวัตถุดิบทรัพยากรจากชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยการนำวัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่นที่ไม่ใช้แล้วมาประดิษฐ์เป็นของเล่น การสร้างคุณค่าของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนารากฐานในการดำรงชีวิต เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงภายในชุมชนล้านนา มีหลายรูปแบบมุ่งเน้นการจัดกิจกรรม การส่งเสริมทักษะภายในชุมชน มีจุดมุ่งหมายเพื่อร่วมกันพัฒนาสร้างวัฒนธรรม คุณค่า ความเชื่อของเล่น ในล้านนา การสร้างคุณค่าเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา โดยทั่วไปชุมชนประกอบอาชีพภายในพื้นที่หลังจากหมดฤดูทำไร่ทำสวน รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อต่อยอดความคิดของวัฒนธรรมตามพื้นที่ในล้านนา การสร้างคุณค่าที่มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดเรื่องราว และภูมิปัญญาในวัฒนธรรมล้านนาให้แก่เยาวชน และกลุ่มนักท่องเที่ยว กิจกรรมภายในชุมชน รวมไปถึงนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวแหล่งธรรมชาติ ภายในชุมชน ส่งเสริมกิจกรรมภายในชุมชนในล้านนาดังที่กล่าวมา ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านเชิงพาณิชย์ และสาธารณะ ตลอดจนการจัดการงาน และอาชีพในอนาคตของชุมชน และนำไปสู่การสร้างรายได้ การสร้างคุณค่าของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา ของเล่นให้เกิดการสร้างรายได้แก่ชุมชนในพื้นที่ ต้องมีความมุ่งหมายที่จะต้องมีการจัดกิจกรรม เมื่อมีกิจกรรม รายได้ในชุมชนก็จะเกิดขึ้นก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านเชิงพาณิชย์ และสาธารณะ ตลอดจนการจัดการงาน และอาชีพในอนาคตของชุมชน และนำไปสู่การสร้างรายได้ในชุมชนในล้านนา และของเล่นที่มีการส่งเสริมเป็นการฝึกทักษะของทุกวัยแต่เน้นผู้สูงอายุในการประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้านเพื่อสร้างรายได้ การสร้างคุณค่าของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา โดยการถ่ายทอดทักษะภูมิปัญญาท้องถิ่นภายในชุมชน และภายนอก สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมภายในชุมชนสู่การสร้างอาชีพได้ การจัดทำแผนธุรกิจให้กับชุมชน และการสร้างคุณค่าของเล่นต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในทางด้านธุรกิจการลงทุนเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะกับสินค้าของเล่น เป็นสินค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงของแฟชั่นอย่างรวดเร็ว สิ่งสำคัญในการตัดสินใจในการลงทุน การขยายธุรกิจสินค้าไปในทิศทางใดและยังเป็นการช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินการ การหาทางแก้ไขปัญหาที่ตรงประเด็น การปฏิบัติงานมีความชัดเจนและถูกต้องเป็นไปตามแผนงาน ทำให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุผลตามเป้าหมายและสามารถทำผลกำไรได้

ตรงตามเป้าหมายการจัดทำแผนธุรกิจของเล่นให้การดำเนินงานเป็นไปตามลำดับความคิด แผนงานตามจุดประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพมีคุณค่า การคิดวิเคราะห์ การคาดการณ์ การประเมินความเสี่ยงโอกาสตามเป้าหมายของชุมชน ที่จะเป็นผู้นำในเรื่องของเล่น รวมไปถึงการวิเคราะห์ทางด้านงบประมาณในการลงทุนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นจากทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่ของชุมชน และ การส่งออกของเล่น เป็นของเล่นที่ผู้บริโภคหรือผู้ที่ต้องการความปลอดภัยในตัวสินค้าสูงและสามารถในการผลิตของเล่นที่ทำจากวัสดุไม้ หรือ ดิน หรือ จากสิ่งของจากธรรมชาติ ที่มีการย่อยสลาย เป็นของเล่นเพื่อการศึกษาและเสริมทักษะ ทั้งนี้การสร้างคุณค่าของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา ของเล่นในการพัฒนาให้มีความหลากหลายและสร้างสรรค์ การพัฒนาเทคโนโลยีด้านการผลิต และพัฒนามาตรฐานตัวสินค้าของเล่น มากขึ้นจะเป็นตัวแปรสำคัญที่จะช่วยผลักดันในของเล่นในชุมชนให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ในอนาคตของของเล่น สามารถส่งให้ของเล่นมีรูปแบบดีไซน์ที่ทันสมัย มีคุณภาพที่ดี เสริมทักษะเป็นที่ต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่องของเล่นพื้นที่บ้านเป็นสิ่งประดิษฐ์จากทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ภายในชุมชนพื้นบ้าน และสร้างสรรค์เป็นวัฒนธรรม ประเพณี ได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์จากการสัมภาษณ์ การพัฒนาของเล่นพื้นบ้านตามวัตถุประสงค์ สร้างแนวคิด จากการรวบรวมข้อมูลทุกด้าน และการพัฒนาของเล่นให้เป็นนวัตกรรมจากต้นทุนการประดิษฐ์ของเล่น สร้างกระบวนการการผลิตของเล่น และส่งเสริมกลไกทางการตลาดของเล่นพื้นบ้านในเชิงสร้างสรรค์

องค์ความรู้ใหม่

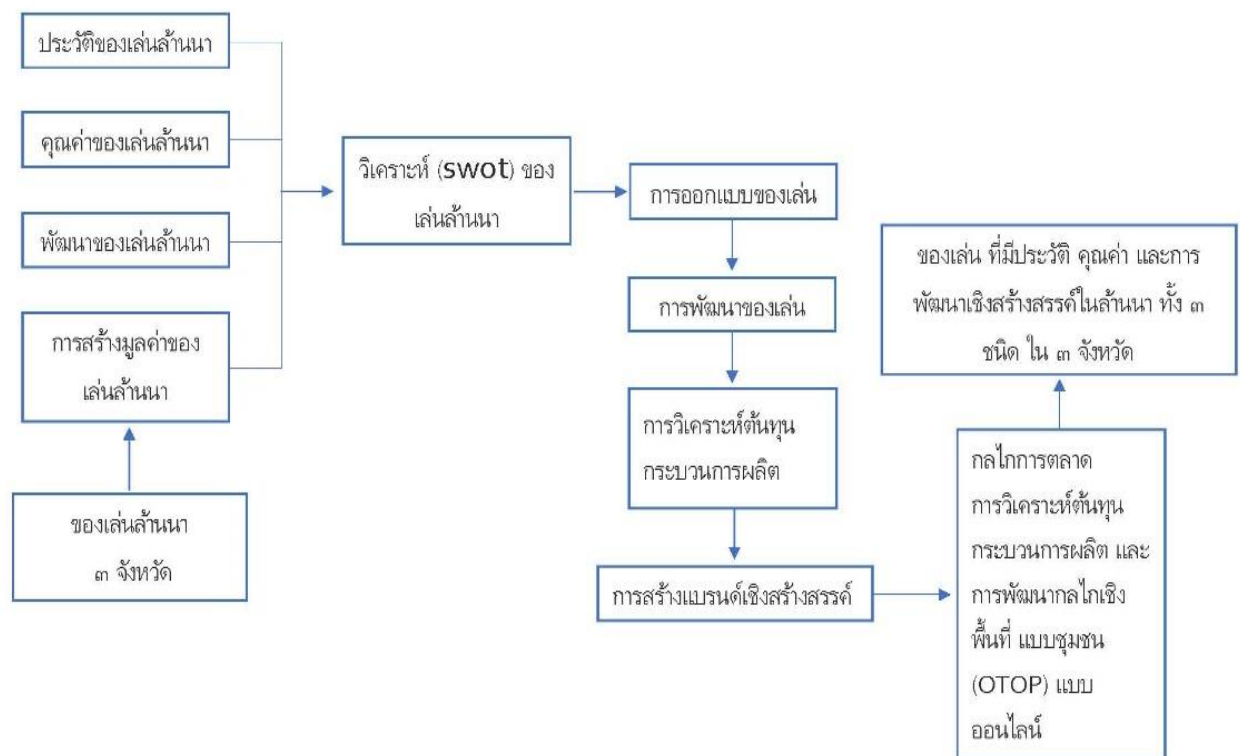

Figure 1: The New Body of Knowledge

จากการวิจัย พบว่า ของเล่นในพื้นที่ล้านนาตามบริบท มีความเชื่อ และคุณค่าที่ผลิตขึ้นมาเป็นการละเล่นของชุมชนภายในประเทศและต่างประเทศเป็นประวัติของเล่นโบราณเริ่มจากของเล่นเด็ก ของเล่นไม้ และของเล่นเสริมพัฒนาการ ของเล่น (Toys) แบ่งเป็นหลายประเภท และใช้วัสดุจากธรรมชาติ และมีวิธีการละเล่น ซึ่งเป็น คุณค่า ความเชื่อ และวัฒนธรรมการละเล่น ตามฤดูกาล ตามสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการเล่นและของเล่นพื้นบ้านล้านนา เพื่อประยุกต์และพัฒนาของเล่นพื้นบ้านล้านนาให้เหมาะสมกับการพัฒนาการแต่ละวัย การละเล่นประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ดังนั้นการพัฒนาของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา และการส่งเสริมกลไกการตลาดของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 ประวัติ คุณค่า การผลิตของเล่นพื้นบ้านและการสร้างมูลค่าเพิ่มในวัฒนธรรมล้านนา พบว่า ตามบริบท มีความเชื่อ และคุณค่าที่ผลิตขึ้นมาเป็นการละเล่นของชุมชนภายในประเทศและต่างประเทศเป็นประวัติของเล่นโบราณเริ่มจากของเล่นเด็ก ของเล่นไม้ และของเล่นเสริมพัฒนาการ ของเล่น (Toys) แบ่งเป็นหลายประเภทเป็นของเล่นฝึกพัฒนาการ ของเล่นฝึกสมอง ของเล่นเสริมสร้างประสบการณ์ และ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดความบันเทิง และผ่อนคลายความเครียดของคนทุก ๆ วัย และทุก ๆ สมัย หลาย ๆ แต่ไม่ว่าจะเป็นของเล่นหรืออุปกรณ์เพื่อความบันเทิงใด ๆ ก็ตาม ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์เชิงสันติภาพ ช่วยฝึก และให้ความบันเทิง อีกทั้งยังเหมาะเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้อีกด้วย สำหรับประวัติของเล่นนั้นยังไม่มีมีการระบุชัดเจนถึงของเล่นหรือเครื่องเล่นในยุคโบราณชิ้นแรกหรือสถานที่แรกที่คิดค้นนำของเล่นมาให้ความบันเทิง ช่วยฝึกทักษะการคิดได้ดัดในส่วนของอารยธรรมโบราณนั้นจะเป็นของเล่นที่มีการเลียนแบบบุคลิก,ลักษณะ สัตว์ป่าต่าง ๆ ที่อยู่ในธรรมชาติ และส่วนมากจะทำมาจากดิน,ไม้แกะสลัก หรือหิน การทำของเล่นนอกจากจะเป็นของเล่นเด็กและของเล่นเสริมทักษะหรือของเล่นไม้เพื่อฝึกสมอง แล้วยังเป็นลักษณะของอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อการบูชาหรือเป็นของศักดิ์สิทธิ์ของชนเผ่าต่าง ๆ ด้วย เป็นการละเล่นของเล่นเพื่อเสริมสร้างทักษะ เล่นของเล่นเพื่อเสริมพัฒนาการ และเป็นการละเล่นของเล่นเพื่อฝึกสมอง และเสริมความก้าวหน้าให้กับชีวิต ดังนั้น ประวัติ ของเล่นในล้านนา พบว่า ตามบริบท มีความเชื่อ และคุณค่าที่ผลิตขึ้นมาเป็นการละเล่นของชุมชนภายในประเทศและต่างประเทศเป็นประวัติของเล่นโบราณเริ่มจากของเล่นเด็ก ของเล่นไม้ และของเล่นเสริมพัฒนาการ ของเล่น แบ่งเป็นหลายประเภทเป็นของเล่นฝึกพัฒนาการ ของเล่นฝึกสมอง ของเล่นเสริมสร้างประสบการณ์ และ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดความบันเทิง และผ่อนคลายความเครียดของคนทุก ๆ วัย และทุก ๆ สมัย หลาย ๆ แต่ไม่ว่าจะเป็นของเล่นหรืออุปกรณ์เพื่อความบันเทิงใด ๆ ก็ตาม ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์เชิงสันติภาพ ช่วยฝึก และให้ความบันเทิง อีกทั้งยังเหมาะเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Boonmee, and Boonmee (2018) ได้กล่าวถึงศักยภาพของคนให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ มีความเจริญงอกงามทั้งด้านจริยธรรม คุณธรรม ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อให้สามารถปรับตัว และใช้ชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้ ถึงแม้ว่าทั้งการศึกษาและการฝึกอบรมจะเป็นกระบวนการ พัฒนาศักยภาพของคนเหมือนกัน แต่ก็มีความแตกต่างกันในแง่ของขอบเขต กล่าวคือการฝึกอบรมมีจุดมุ่งหมายที่จะเตรียมคนเข้าทำงาน หรือฝึกอบรมคนที่ทำงานอยู่แล้วให้สามารถปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการฝึกอบรมจึงมีเนื้อหาประเด็น และจุดเน้นเฉพาะเรื่อง ซึ่งหลังจากที่เข้ารับการอบรมแล้วผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากวิทยากรไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้ทันที ในขณะที่การศึกษามุ่งพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคน ดังนั้นระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาจึงต่อเนืองยาวนานมากกว่าระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม เนื่องจากมีเนื้อหาวิชาหลากหลายเป็นจำนวนมาก

คุณค่าของของเล่นล้านนาและการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเล่นล้านนาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้วัสดุธรรมชาติและสอดคล้องกับฤดูกาลและวิถีชีวิตชุมชน นอกจากจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการแต่ละวัยแล้ว ยังแฝงคุณค่าทางสังคม เช่น การอดทนรอคอย การทำงานร่วมกัน และการแก้ปัญหา ของเล่นพื้นบ้านช่วยกระตุ้นจินตนาการ การคิดสร้างสรรค์ และทักษะทางร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ ยังเป็นกิจกรรมนันทนาการที่เสริมสุขภาพจิตและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในชุมชน การพัฒนาของเล่นพื้นบ้านล้านนาควรคำนึงถึงการประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนรู้และการผลิตสื่อการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในด้านวัฒนธรรมและการศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Sudprasert (2018) ได้กล่าวถึง คุณค่าด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้ การเรียนรู้ภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ทำให้เกิดเป็นแหล่งเรียนรู้ ซึ่งสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนรู้ทั้ง 8 รูปแบบ ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ/ประสบการณ์การผลิตซ้ำ/การเลือกสรรวัตถุดิบ ความคิด ความเชื่อ การคิดสร้างสรรค์ การจินตนาการ การแก้ปัญหา การจัดเก็บความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ การถ่ายทอดความรู้ และแหล่งรวมสาระความรู้

การผลิตของเล่นพื้นบ้าน ของเล่นที่ผลิตจากชุมชนจากวัสดุธรรมชาติ เพราะทำให้เกิดความเพลิดเพลิน มีความคิดสร้างสรรค์และเกิดจินตนาการ เริ่มจากการมองเห็นหรือได้ยินเสียง ผู้ใหญ่ในอดีตจึงมักนิยมนำของที่เป็นสิ่งต่าง ๆ ไว้ให้เด็กดูเล่น การประดิษฐ์ของเล่นจากวัสดุเหลือใช้ในบ้านให้บุตรหลานได้เล่น ของเล่นจากการสานจะได้รูปแบบมาจากธรรมชาติทั้งสิ้น และสามารถผลิตของเล่นได้ รู้จักการผลิตของเล่นหรือประดิษฐ์ของเล่นได้เอง ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะด้านการใช้มือและความจำ ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของความคิดสร้างสรรค์และ ของเล่นชุมชนในล้านนาที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ มักไม่มีความคงทน อยู่ได้ ชั่วระยะเวลาสั้น ๆ ก็จะเหี่ยวแห้งและถูกทิ้งไป เมื่อจะเล่นครั้งต่อไปต้องหาวัสดุมาประดิษฐ์ขึ้นใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kanhasuwan (2004) ได้อธิบายคำว่า ของเล่น หมายถึง วัตถุใด ๆ ที่สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินให้แก่ผู้เล่น กล่าวได้ว่า ของเล่น เป็นสื่อที่สามารถนำมาใช้ประกอบในการแสดงออกทางพฤติกรรมที่บางครั้งสามารถอธิบายความคิด ความคับข้องใจของวัยเด็ก วัยกลางคน และวัยผู้ใหญ่ หรือผู้เกี่ยวข้องในการใช้ของเล่น ขณะนั้น และของเล่นก็เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ของคนทุกระดับเพื่อเป็นการพัฒนา จากการพัฒนาของเด็กไปถึงวัยต่าง ๆ หรือไม่ว่าจะเป็นการผลิตของเล่นที่เป็นรูปเหมือนต่าง ๆ เช่น ตุ๊กตา หรือของเล่นที่เป็นเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ แต่อย่างไรก็ตามองค์ประกอบของของเล่นพื้นบ้านที่เราอยู่สามารถนำมาประยุกต์ให้นำไปสู่สากลได้ในอนาคต

สุดท้ายการสร้างมูลค่าเพิ่มของเล่นพื้นบ้าน การพัฒนาของเล่นพื้นบ้านมุ่งเน้นการออกแบบให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค คำนึงถึงรูปแบบการเล่น โครงสร้างที่เหมาะสม และความสามารถในการผลิตในชุมชนโดยไม่ซับซ้อน อีกทั้งยังช่วยต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างอาชีพ โดยการออกแบบต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย ความสวยงาม และความทนทาน

ของเล่นล้านนาแต่ละจังหวัดมีความเชื่อและลักษณะการเล่นที่แตกต่างกัน อันเกิดจากอารยธรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งเป็นจุดเด่นของแต่ละพื้นที่ การส่งเสริมการตลาดจึงต้องเน้นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพผ่านช่องทางที่เหมาะสม เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ได้รับการยอมรับและสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนได้อย่างยั่งยืนสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hasuntree (2021) ได้กล่าวว่า วิธีการส่งเสริมการตลาด หรือ การสื่อสาร (Communication) ให้ประชาชนได้รับทราบถึงข้อมูลข่าวสารของผลิตภัณฑ์การบริการและโครงการของภาครัฐ โดยการจัดการเรื่องการสื่อสารนี้ แบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ ตัวข่าวสารหรือข้อความ ผู้ส่งสาร และช่องทางการสื่อสารสอดคล้องกับแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดใหม่ด้านการสื่อสาร (Communication) องค์ประกอบของการตลาด มีสิ่งที่จะโอนเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ คือ สินค้าหรือบริการ, มีตลาด คือ ผู้ซื้อที่ต้องการซื้อสินค้าหรือบริการ ,จากที่ได้ดำเนินการออกแบบ และรูปแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอยของ

เล่น ความสวยงาม ความคงทน มีผู้ขายสินค้าหรือบริการ ,มีการแลกเปลี่ยนกลุ่มบุคคลหรือองค์กร, มีความจำเป็น และ/หรือ ต้องการในผลิตภัณฑ์ ,มีความสามารถในการแลกเปลี่ยน (มีกำลังซื้อ), มีความเต็มใจที่จะแลกเปลี่ยนด้วยทรัพยากรที่ตนมี และมีอำนาจในการตัดสินใจซื้อ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 การพัฒนาของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา พบว่า การพัฒนาของเล่นพื้นบ้านล้านนาเน้นการสืบทอดวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านการละเล่นที่มีมาแต่โบราณ โดยของเล่นสะท้อนอัตลักษณ์ชุมชน ส่งเสริมความสามัคคีและสร้างรายได้ ชุมชนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและรักษาของเล่นพื้นบ้านผ่านกิจกรรมท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hasuntree (2021) ที่ระบุว่า การออกแบบผลิตภัณฑ์ต้องคำนึงถึงคุณค่าดั้งเดิม ควบคู่ไปกับการพัฒนาเพื่อความสวยงาม ความทนทาน และการตอบโจทย์ตลาด การออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาของเล่นให้สามารถแข่งขันในตลาดโลก โดยต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์ชุมชนและความต้องการของผู้บริโภค ควบคู่ไปกับกลยุทธ์ทางการตลาด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Panipat (2022) กล่าวถึงการออกแบบผลิตภัณฑ์ว่าเป็นการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด โดยต้องผสมผสานประโยชน์ใช้สอย วัสดุ และความสวยงามให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน

นวัตกรรมของเล่นมีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการเด็กและสร้างมูลค่าเพิ่มให้ชุมชน โดยสามารถพัฒนาให้เป็นสินค้าของที่ระลึกและรองรับตลาดนักท่องเที่ยว การลดต้นทุนการผลิตเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของของเล่นพื้นบ้าน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Wannok, and Chuebandit (2016) ระบุว่า การส่งเสริมการตลาดเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยกระตุ้นความต้องการซื้อและขยายฐานลูกค้า นอกจากนี้ การสร้างแบรนด์ของเล่นเป็นสิ่งจำเป็นต่อความสำเร็จในระยะยาว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Natsupa (1986) กล่าวถึงปัจจัยการพึ่งพาตนเองของชุมชน โดยเน้นการพัฒนาแบบกลุ่มความร่วมมือ และการสร้างเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ให้แตกต่างจากสินค้าทั่วไป การออกแบบแบรนด์และกลยุทธ์การตลาดที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ของเล่นพื้นบ้านล้านนาเป็นที่รู้จักและสามารถแข่งขันได้ในระดับประเทศและระดับสากล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 การส่งเสริมกลไกการตลาดของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนา พบว่า กลไกการตลาดของเล่นพื้นบ้านต้องคำนึงถึงต้นทุนและการบริหารจัดการภายในชุมชน โดยการใช้วัตถุดิบจากท้องถิ่น 100% และการผลิตโดยแรงงานในชุมชน กระบวนการจำหน่ายอาศัยช่องทางประชาสัมพันธ์ เช่น การออกบูธ OTOP และการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อขยายฐานลูกค้า สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Chandakul (2017) ได้กล่าวว่า ปัจจัยการตลาดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมซื้อของเล่นเสริมพัฒนาการของผู้บริโภค พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งปัจจัยด้านราคามีผลมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพและการนำเสนอ ปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย ปัจจัยด้านบุคลากร รองตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดคือปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

การพัฒนาการตลาดของเล่นพื้นบ้านแบบออนไลน์เป็นตัวช่วยให้ธุรกิจของเล่นชุมชนสามารถประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะการตลาดออนไลน์เป็นเครื่องมือสำคัญในการโปรโมทของเล่นพื้นบ้านล้านนาให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายขึ้น สามารถสร้างเนื้อหาโฆษณาหลากหลายรูปแบบและวัดผลได้แม่นยำ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Khanja (2019) ได้กล่าวว่า ฐานข้อมูลเกษตรกรในกลไกตลาดประกอบไปด้วยโปรแกรมย่อยทั้งหมด 8 โมดูล ดังนี้ 1) ระบบจัดการสมาชิกและเครือข่าย 2) ระบบจัดการพื้นที่ 3) ระบบจัดการข้อมูลผลผลิตรายปี 4) ระบบรายงานผลและติดตามข้อมูล 5) ระบบรายงานเอกสาร

และสิ่งพิมพ์เอกสาร 6) ระบบจัดการข้อมูลสำหรับสมาชิกระบบ 7) ระบบจัดการข้อมูลสำหรับผู้ดูแลระบบ และ 8) ระบบวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวการใช้ระบบ

การสร้างคุณค่าของเล่นพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในวัฒนธรรมล้านนาการสร้างคุณค่าด้วยความปลอดภัยในการเล่น ของเล่นสำหรับทำด้วยไม้ หรือวัสดุที่มีความคงทน ที่ไม่มีอันตรายเกี่ยวกับผิวสัมผัสที่แหลมคม หรือมีชิ้นส่วนผสมในการผลิตของเล่น มีขนาดไม่เล็กเกินไปจนทำให้เด็กกลืนหรือหยิบใส่จมูกหรือเข้าปากได้ รวมทั้งมีน้ำหนักพอเหมาะที่เด็กสามารถหยิบเล่นได้ ประโยชน์ในของเล่นที่ดีควรช่วยสร้างความสนใจให้อยากรู้อยากเห็น มีสีสันสวยงามสะดุดตา มีการออกแบบที่ส่งเสริมใช้ความคิดและจินตนาการที่สร้างสรรค์ หรือแก้ปัญหา ช่วยในการพัฒนาการกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหวและการใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว คุณค่าด้านประสิทธิภาพในการใช้ของเล่น ของเล่นที่เหมาะสมในการเล่นควรมีความยากง่ายเหมาะกับระดับอายุ และความสามารถตามพัฒนาการ ด้านความประหยัดทรัพยากร ของเล่นที่ดีไม่จำเป็นต้องมีราคาแพงหรือผลิตด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีตราเครื่องหมายของบริษัทที่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมทั่วไป หากแต่เป็นของเล่นที่สามารถหาได้ง่าย มีราคาย่อมเยา หรือทำจากวัสดุที่หาได้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมพื้นบ้านของเล่น เป็นสื่อกลางการเรียนรู้ ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของของเล่นที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อการเรียนรู้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ittiawatchakul (1983) กล่าวว่า เป็นความสามารถที่เป็นตัวของตัวเองในทางความคิด โดยมีทัศนคติการมองปัญหาต่างๆ การตัดสินใจด้วยตนเอง เป็นการตัดสินใจดำเนินการโดยสถาบันของชุมชน หรือองค์กรชุมชนเพื่อประโยชน์ของชุมชนทั้งในการแก้ปัญหาและในด้านการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนเป็นการพึ่งพาตนเองที่ไม่นำไปสู่การพึ่งพาอาศัยกันอย่างรู้เท่าทัน ในการพัฒนาต่าง ๆ ต้องสร้างด้วยตนเองหรือชุมชนมีส่วนร่วมซึ่งกันและกัน และ กรอบการมองจะต้องไม่มุ่งแข่งขันกันหรือไม่มุ่งครอบงำเหนือกว่า แต่เป็นการก้าวสู่ความเป็นต่อกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสิ่งที่ต้องทำร่วมกัน และ Sermchayut (2020) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมการตลาดกับการท่องเที่ยวชุมชน ประกอบด้วย การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวที่นำความโดดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนมาพัฒนาเป็นกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในอัตราค่าบริการที่เหมาะสม การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายให้ตรงกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายรวมถึงการกระตุ้นการท่องเที่ยวในเทศกาลต่างๆ ด้วยการนำเสนอโปรโมชั่นต่างๆ รวมทั้งมีน้ำหนักพอเหมาะที่สามารถเป็นประโยชน์ที่ดีควรช่วยสร้างความสนใจให้อยากรู้อยากเห็น มีสีสันสวยงามสะดุดตา ก็เป็นการส่งเสริมคุณค่าไม่ว่าจะเป็นสิ่งของหรืออื่น ๆ

สรุป

ของเล่นพื้นบ้านล้านนาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา โดยใช้วัสดุจากธรรมชาติ เช่น ไม้ไผ่ กะลามะพร้าว และดินเหนียว นอกจากจะให้ความบันเทิง ยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการและสร้างความสามัคคีในชุมชน การพัฒนาของเล่นพื้นบ้านให้เกิดมูลค่าเพิ่มต้องอาศัยการออกแบบที่ทันสมัยผสมผสานภูมิปัญญาเข้ากับเทคโนโลยี พร้อมทั้งสร้างตลาดและขยายกลุ่มเป้าหมายให้กว้างขึ้น โดยเฉพาะผ่านช่องทางออนไลน์ การสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน รวมถึงการพัฒนากลยุทธ์การตลาดจะช่วยให้ของเล่นพื้นบ้านสามารถแข่งขันในตลาดได้ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับสากล นอกจากนี้ ยังสามารถเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวชุมชน โดยทำให้ของเล่นเป็นของที่ระลึกที่สะท้อนอัตลักษณ์ล้านนา การส่งเสริมการผลิตและสร้างนวัตกรรมของเล่นพื้นบ้านจะช่วยให้เกิดความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อันนำไปสู่การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการสร้างรายได้ให้กับชุมชนอย่างมั่นคง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลตำบล ต้องสร้างของเล่นที่ชุมชนต้องการ และรูปแบบการพัฒนาของเล่นในล้านนา ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบทในการให้บริการและพัฒนาให้สอดคล้องกับความรู้และวิทยาการของเล่นที่เกิดขึ้นใหม่

1.2 พัฒนาชุมชนตำบลควรศึกษาและให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ของเล่นในล้านนาที่กำลังจะสูญหายโดยจัดการระบบสร้างความต้องการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับของเล่นในการนำเสนอของชุมชน

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลตำบล ต้องให้ความสำคัญในการจัดการของเล่นพื้นบ้านด้วยการนำเสนอให้ชุมชนเกิดรายได้จากของเล่นล้านนาที่กำลังจะสูญหาย หรือมีกลุ่มการดำเนินงานสร้างเสริมพื้นที่ในการจัดแสดงหรือจัดกิจกรรมให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการอนุรักษ์ของเล่นพื้นบ้านล้านนา เนื่องจากการดำเนินชีวิตของสังคมล้านนามีการเปลี่ยนแปลงบริบท

2.2 ควรแนวทางในการอนุรักษ์ของเล่นพื้นบ้านไม่ให้สูญหายไป มีการประยุกต์และพัฒนาของเล่นพื้นบ้านล้านนาในเชิงพาณิชย์

2.3 การพัฒนาของเล่นพื้นบ้านเสริมสร้างวัฒนธรรม อัตลักษณ์ เกิดนวัตกรรมใหม่จากชุมชนในล้านนา

References

- Boonmee, J., & Boonmee, Th. (2018). The Development of a Training Course on Lanna Folk Toys for Primary School Students. *Journal of Education Burapha University*, 29(3), 98-112.
- Chandakul, M. (2017). *Information Seeking and Marketing Factors that Influences the Buying Decision of IQ Toys for Baby and Kids 0-6 Years Old of Consumer in Bangkok* (Independent Study). Bangkok University. Bangkok.
- Hasuntree, N. (2021). *Public Sector Marketing*. Retrieved October 6, 2022, from https://elcpg.ssr.ac.th/natnicha_ha/pluginfile.php/26/block_html/content/MPP5607%20%284%29%201_64.pdf
- Ittiawatchakul, W. (1983). *The Structure of Economic Relations between Thailand and Japan: A Quantitative Dependency Analysis*. (Master's Thesis). Chulalongkorn University. Bangkok.
- Kanhasuwan, L. (2004). *Scientific Toys and Games*. Bangkok: Thai Watana Panich Company Limited.
- Khanja, Ph. (2019). The Development of the Farmers Database System in Long-Lablae Durian Market Mechanism, Uttaradit Province. *Academic Journal Uttaradit Rajabhat University*, 14(1), 1-25.
- Natsupa, Ch. (1986). *Ban Kap Mueang (Home and City)*. Bangkok: Samphan Publishing.

- Panipat, A. (2022). Principles of Product Design. Retrieved December 20, 2022, from <https://www.teachernu.com>
- Rudolph, M., & Cohen, D.H. (1984). *Kindergarten and Early Schooling*. New York: Prentice Hall, Inc.
- Sermchayut, R. (2020). Promotion Strategy for Community Based Tourism. *Journal of Multidisciplinary Academic Research and Development*, 2(4), 51-61.
- Sudprasert, P. (2018). *Local Wisdom in the Utilization and the Value of Arrowroot*. (Doctoral Dissertation). Burapha University. Chonburi.
- Wannok, Ph., & Chuebandit, S. (2016). *Sale Promotion of Punnaphat Development Co., Ltd.* (Cooperative Education - Co-op Education). Bangkok: Siam University.